

For så at foregribe Fremskridtspartiets normale reaktion på dette her, så vil jeg allerede nu gerne til Fremskridtspartiets synspunkt sige – vi har jo drøftet det så tit, derfor ved jeg næsten på forhånd, hvad der vil komme; man siger: Jamen de kunstnere, der ikke kan leve af deres arbejde, lad dem finde noget andet. Men lad mig nævne et enkelt lille eksempel: Van Gogh solgte som bekendt ikke ét eneste billede, medens han levede. Han var ikke nogen udpræget ringe kunstner. Til gengæld er der mange middelmådige kunstnere, som spinder guld på det, der ikke er kunst.

Mæcener, konger, kejsere, fyrster og andre rigmænd, som tidligere holdte liv i kunsten, er der ikke så mange af længere, og de er ikke så rige mere. Jeg skal ikke beklage, at vi har fået lidt mere lighed, når det drejer sig om indtægtsforholdene, men det rammer de skabende kunstnere. Derfor har samfundet en klar forpligtelse til at overtage mæcenrollen, og derfor har vi Statens Kunstfond, derfor har vi filminstituttet, museumsindkøb osv., osv. Hædersgaverne hjælper også med, men de kunne nok ændres, så de både blev til mere hæder og til mere skabende kunst.

Alt andet lige tror jeg, at en aktiv kulturpolitik med flere film, flere bøger, flere museer, flere koncerter, flere musikhuse, flere musikskoler osv. er det, der allerbedst støtter skabende kunstnere. Og så har en aktiv kulturpolitik jo den udprægede fordel, at den medfører, at vi alle sammen får lejlighed til at deltage i fornøjelsen.

Bestræbelserne på at sikre de skabende kunstnere ordentlige vilkår er vi som sagt enige med forslagsstillerne i, men forslagsstillerne har altså ikke fundet metoden. Det skal jeg ikke bebrejde dem, for det er svært. Vi vil gerne deltage i eftersøgningen af den rigtige metode.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Jeg er selvfølgelig glad for, at hr. Søren Hansen allerede interesserer sig for min ordførertale, inden den er holdt. Det er da rigtigt, at vi tit har diskuteret kunst, og det er også rigtigt, at mit synspunkt principielt er, at kan man ikke leve af at male, så må man lære at tapetsere. Det er rigtigt.

Så siger hr. Søren Hansen om van Goghs billeder, at de først rigtig blev noget værd, efter at han var død. Ja, det tror da jeg, for da han var død, kunne han ikke protestere, så kunne folk selv bestemme, hvad de skulle forestille.

Den fg. formand (Helge Sander):

Med de efterfølgende ordføreres accept giver jeg herefter ordet til SF's ordfører, fru Margrete Auken.

Margrete Auken (SF):

Jeg takker Venstre og De Konservative og skal gøre det kort. Jeg synes, det i grunden har været ganske opløftende at høre, at ministeren er indstillet på at være med til at prøve på at finde en løsning.

Det er jo SF's gamle forslag; det er ikke sagt for at gøre en ophavsret gældende, men det ville være meget, meget vanskeligt, hvis jeg ikke skulle gå ind og støtte det, da det faktisk har været Ingerlise Koefoeds forslag igennem lang tid. Derfor vil der også komme en principiel opbakning fra SF's side, for vi skal finde en ordning.

Vores problem er, som det jo også er fremgået af de foregående indlæg, at det er meget, meget svært. Det er ikke gjort med, at man bare laver en a-kasseordning af en slags, for kunstnere er ikke arbejdsløse, og det er heller ikke gjort med at lave – det er sådan min egen fornemmelse af det – nogle objektive kriterier, for objektive kriterier er ejendommelige og firkantede, når vi har med kunst at gøre. På den anden side ved jeg udmærket godt, at hvis man ikke har objektive kriterier, så har man også åbnet for et hundeslagsmål til den anden side. Så derfor står vi i et dilemma.

Men der skal altså fra vores side gives støtte til, at man finder en løsning, sådan at vi kan gå ind i de perioder, hvor kunstnere er indtægtsløse, og sørge for, at de ikke går fuldstændig nedenom og hjem i sådan en tid, men får en eller anden form for hjælp.

Jeg er i øvrigt enig med både ministeren og hr. Søren Hansen i, at det er den aktive kulturpolitik til støtte for produktionen, der selvfølgelig er den sjoveste del af det her, og alle parter ser helst – jeg er sikker på, at det også gælder kunstnerne – at vi fremmer den, før vi satser på en forsørgelsesordning. Og det skal altså heller ikke være en forsørgelsesordning, men netop en indtægtsløshedsløsning for en periode under betingelser, som er acceptable for kunstnerne og acceptable i øvrigt, så det ikke giver anledning til alt for meget brok og ballade, men tværtimod gør, at folk bliver lidt gladere. Meningen med det skulle jo gerne være, at de kunne lave lidt bedre kunst, fordi de har det bedre.